

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Ghenadie Nicolaev,

judcători – Vladimir Timofti și Nadejda Toma,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Zinoviev Alexandr Alexandr, născut la 13 iulie 1985,
domiciliat în mun. Chișinău, str. Aerodromului 7/2.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.01.2013 – 02.08.2013;

Instanța de apel: 04.09.2013 – 04.02.2014;

Instanța de recurs: 27.06.2014 – 17.09.2014.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 02 august 2013, adoptată în ordinea procedurii simplificate de judecare a cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Zinoviev Al. a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, la amendă în mărime de 375 unități convenționale, ce constituie 7500 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activități comerciale pe un termen de 1 an.

Totodată, s-a dispus încasarea de la Zinoviev Al. în beneficiul lui SRL „Customagic”, paguba materială în cuantum de 46 850 lei 85 bani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond, *in fapt*, a constatat că Zinoviev Al., în perioada între 05.07.2010 - 10.03.2011, activînd în calitate de agent de vânzări la SRL „Customagic”, situat în mun. Chișinău, str. A. Șciusev 111, unde a fost angajat în funcție în baza ordinului din 05.07.2010, folosindu-se de situația de serviciu, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor încredințate în administrare, contrar angajamentelor asumate prin contractul de răspundere materială individuală deplină nr. 21-CM din 05.07.2010, a colectat mijloace bănești rezultate din vânzările efectuate față de alți agenți economici aflați în relații comerciale cu SRL „Customagic”, iar banii care urmau a fi transmiși în casieria întreprinderii și care potrivit actului de revizie economico-financiară tematică din 24.02.2012, constituiau suma totală de 46 850 lei, dînsul i-a însușit ilegal, or prin aceste acțiuni cauzîndu-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

Astfel, pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, delapidarea averii străine, *adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și cu folosirea situației de serviciu.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea sentinței în partea ce ține de aplicarea pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Zinoviev Al., în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, în conformitate cu art. 90 Cod penal, pe un termen de 2 ani, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul și să repare dauna cauzată, totodată aplicînd față de inculpat pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activități legate de administrarea bunurilor pe un termen de 3 ani. Întru susținerea celor solicitate procurorul a invocat următoarele motive:

- ilegalitatea și netemeinicia sentinței sub aspectul că instanța de judecată a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă penală prea blîndă, deși dînsul a comis o infracțiune gravă pentru care legea prevede o pedeapsă pe un termen de pînă la 6 ani închisoare;

- este necesară aplicarea unei pedepse rezonabile în privința inculpatului, astfel încît să fie restabilită echitatea socială, să fie posibilă corectarea lui, precum și în scopul prevenirii săvîrșirii de noi infracțiuni, mai mult, instanța de fond nu a ținut cont că inculpatul la etapa urmăririi penale pleda nevinovat, încercînd să se eschiveze de la răspunderea penală;

- referitor la personalitatea inculpatului acuzatorul a menționat că Zinoviev Al., nu este angajat în cîmpul muncii, a comis infracțiunea folosindu-se de încrederea acordată, de asemenea a dat dovadă de lipsă de respect față de instanță, neprezentîndu-se fără careva motive întemeiate la una din ședințele de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, a fost admis apelul procurorului în Procuratura sect. Buiucani mun. Chișinău, Cerchez Ig., s-a casat sentința în partea aplicării pedepsei și s-a pronunțat o nouă hotărîre prin care Zinoviev Al. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a gestiona bunuri materiale pe termen de 2 (doi) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 2 (doi) ani, cu obligarea lui Zinoviev Al. să nu părăsească domiciliul fără acordul organului competent.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, starea de fapt și de drept reținută de către instanța de fond este în concordanță cu circumstanțele stabilite și probele administrate și expuse în cuprinsul hotărîrii atacate. Soluționînd chestiunea cu privire la măsura de pedeapsă, prima instanță însă nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii, de gravitatea infracțiunii comise, de consecințele survenite, de faptul, că inculpatul nu a întreprins măsuri de a restitui prejudiciul cauzat părții vătămate, dar a tergiversat judecarea cauzei prin neprezentarea în ședința de judecată, *adică dînsul nu a conștientizat pericolul social al infracțiunii comise.*

Reținerea de către instanța de fond în favoarea inculpatului a căinței sincere și promisiunea dînsului că nu va comite infracțiuni pe viitor, nu constituie un criteriu de apreciere a conduitei bune, ci reprezintă doar un element care trebuie coroborat cu altele, cum sunt - gravitatea faptei, motivul, prezența/lipsa antecedentelor penale, cât și a circumstanțelor ce atenuează sau agravează răspunderea, condițiile de viață.

Instanța de apel a relevat că chiar dacă inculpatul a solicitat instanței de fond judecarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, concluzia instanței referitor la „*colaborarea intensă cu organele de urmărire penală la descoperirea infracțiunii*” în cazul dat nu se datorează lui Zinoviev Al., dar măsurilor întreprinse de către autorități la descoperirea infracțiunii, iar pe parcursul a mai mult de doi ani după săvîrșirea infracțiunii Zinoviev Al. nici nu a încercat să repare prejudiciul cauzat.

În atare circumstanțe, ținînd cont de cele menționate supra, de împrejurările în care a fost săvîrșită infracțiunea, de persoana inculpatului, de circumstanțele atenuante, instanța de apel a considerat că scopurile pedepsei pot fi realizate în cazul dat doar prin stabilirea pedepsei cu închisoare cu suspendarea executării pedepsei conform art. 90 Cod penal și aplicarea pedepsei complementare în privința lui Zinoviev Al..

6. Nefiind de acord cu hotărîrea pronunțată de instanța de apel inculpatul a atacat-o cu recurs ordinar solicitînd casarea deciziei respective în privința sa și menținerea în vigoare a sentinței, prin care dînsul a fost condamnat în baza art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, la amendă în mărime de 375 unități convenționale, ce constituie 7500 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activități comerciale pe un termen de 1 an.

În argumentarea celor invocate, recurentul specifică că atît instanța de apel, cât și instanța de fond au dat o apreciere juridică corectă probelor acumulate în dosar, calificînd acțiunile inculpatului conform prevederilor art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

Însă, instanța de apel, nu a motivat suficient necesitatea aplicării unei pedepse mai aspre față de inculpat, nu a ținut cont de argumentele invocate de partea apărării și nici nu este clar dacă au fost observate aceste argumente pentru a fi apreciate, astfel apărarea a prezentat în cadrul instanței de apel material caracteristic în privința lui Zinoviev A, care îl caracterizează pozitiv la locul de trai, are la întreținere copii minori, a achitat amenda stabilită de către instanța de fond, nu este adevărat faptul că inculpatul nu a încercat să restituie suma prejudiciului cauzat părții vătămate, deoarece el a solicitat repetat întrevvedere cu conducerea SRL „Customagic” pentru a întocmi un grafic eșalonat de achitarea a sumei prejudiciului, întrucît la moment nu este în stare să achite suma datorată integral, dar aceste tratative au eșuat din cauză că el nu dispune la moment de toată suma necesară acoperirii prejudiciului.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de

apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului ordinar declarat se conchide că recurentul invocă ca temei de drept pct. 6) și 10) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit pct. 6) hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă la judecarea cauzei, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare, iar potrivit pct. 10) hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Totodată, instanța de recurs constată că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte, dar critică decizia instanței de apel numai referitor la chestiunea de individualizare a pedepsei.

Însă, Colegiul penal consideră că temeiul pentru recurs semnalat de recurent nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia și în sprijinul statuării respective se relevă următoarele.

Invocînd doctrina penală, se remarcă că, în cazul săvîrșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Potrivit principiului individualizării pedepsei (art.7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luînd în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvîrșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținîndu-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul Zinoviev Al..

De asemenea, se reține că, la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere

principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmînd ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că, în urma acțiunilor inculpatului Zinoviev Al., părții vătămate SRL „Customagic” i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții considerabile, care pînă în prezent nu a fost rambursat de către inculpat.

Tot în același context, Colegiul penal menționează că pedeapsa se consideră echitabilă cînd aceasta impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea săvârșită.

La fel, pedeapsa este echitabilă și atunci cînd este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blîndă nu este suficientă pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, iar o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Prin urmare, Colegiul penal apreciază că instanța de apel corect a ajuns la concluzia că instanța de fond a individualizat greșit pedeapsa aplicată inculpatului Zinoviev Al., pentru infracțiunea săvîrșită și la condamnat la amendă în mărime de 375 unități convenționale, ce constituie 7500 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activități comerciale pe un termen de 1 an.

În prezenta speță infracțiunea săvîrșită de inculpat este prevăzută de art. 191 alin. (2) Cod penal și se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

Or, prin modificarea sancțiunii inculpatului, și anume, prin condamnarea lui în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a gestiona bunuri materiale pe termen de 2 (doi) ani și în temeiul art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoarea pe un termen de probă de 2 (doi) ani, cu obligarea lui Zinoviev Al. să nu părăsească domiciliul fără acordul organului competent, instanța de apel s-a încadrat în limitele sancțiunii prevăzute de lege pentru infracțiunea săvîrșită.

Totodată, cu privire la alegațiile recurentului privind asprimea pedepsei și nemotivarea corespunzătoare a instanței de apel referitor la schimbarea categoriei acesteia, instanța de recurs specifică că potrivit textului deciziei contestate, se constată că instanța de apel și-a argumentat soluția sub acest aspect menționînd că: „*Colegiul penal consideră, că la stabilirea pedepsei inculpatului nu s-a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii, de gravitatea infracțiunii comise, de consecințele survenite, de faptul că*

inculpatul nu a întreprins măsuri de a restitui prejudiciul cauzat, dar a tergiversat judecarea cauzei prin neprezentarea în ședința de judecată, adică dînsul nu a conștientizat pericolul social al infracțiunii comise.

Reținerea de către instanța de fond în favoarea inculpatului a căinței sincere și promisiunea dînsului că nu va comite infracțiuni pe viitor, nu constituie un criteriu de apreciere a conduitei bune, ci reprezintă doar un element care trebuie coroborat cu altele (gravitatea faptei, motivul, prezența/lipsa antecedentelor penale, cât și a circumstanțelor ce atenuează sau agravează răspunderea, condițiile de viață.)”

Așadar, instanța de recurs statuează că pedeapsa cu închisoare și modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel încît acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvîrșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blînde, cum a fost stabilită de instanța de fond, poate încuraja inculpatul pe viitor să săvîrșească alte infracțiuni.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal constată că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atît principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea lui Zinoviev Al., cât și a altor persoane.

Față de aceste circumstanțe, instanța de recurs specifică că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată corect de către instanța de apel și în limitele legii.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs concluzionează că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărîrii recurate și, prin urmare, se declară inadmisibil recursul, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Zinoviev Alexandr Alexandr, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 24 septembrie 2014.

Președinte

Ghenadie Nicolaev

Judecători

Vladimir Timofti

Nadejda Toma